

FFV-U

U-nytt.

Personalföring inom sektorn FFV UNDERHÅLL U-nytt nr 7 torsdagen den 2 juni 1977
Arjoaga-Einköping Östersund Stockholm

I Paris idag

släpper FFV en intressant produktnyhet vid den internationella flygmässan på Le Bourget. Inför pressdagens sådär 600 journalister från hela världen introduceras våra nya flygburna kapslar med samlingsnamnet FFV-UNI-POD SYSTEM.

Vi lanserar dels ett projekt på en kameraförsedd spaningskapsel för lätta flygplan och helikoptrar, UNI-RECON POD, dels visas en lätt kanonkapsel, UNI-GUN POD, med 12,7 mm akan, även den avsedd för sådana farkoster. Den senare kapseln är framtagen i samarbete mellan tillverkningsavdelningen och flygplanavdelningen, som i Paris givetvis också bearbetar marknaden vidare med de tidigare kapslarna BLUE, RED och GREEN BARON.

Vi samarbetar vid utställningen framförallt med FFV-F och vår sektor går ut med sitt kompletta underhållsprogram på helikoptrar inklusive motorer, apparater, elektronik, instrument m m.

Såväl UNI-GUN POD som torpeden TP 42 har provflugits på helikoptrar av typ Agusta Bell i Italien. Rapport från Paris kommer i FFV-nytt så småningom.

Här tillverkar Lars Göransson, 7530 den första länkledaren till UNI-GUN POD-prototypen.

FFV-UNI-POD provflögs i Milano på denna Agusta Bell ASW 212

UGPIK kom med Herkules

FFV MAINTENANCE DIVISION picked up a damaged B 204 B in Greenland for a 19.500 miles airlift, to be repaired in Sweden. The door-to-door transport was carried out by a C 130 Hercules.

FFV MAINTENANCE DIVISION

INTERNATIONELL FLYGPRESS får idag denna bild samtidigt med nyheten om vår Grönlandsexpedition. Torsten Johansson, flygplanberedningen, övervakar i h ilastningen på Söndre Ström fjord.

Man "ska inte gå över ån efter vatten", men man kan gå över Atlanten efter jobb. Det gjordes i april, då vi med flyg hämtade en skadad helikopter på Grönland.

I konkurrens med två andra underhållsföretag, varav det ena i USA, lyckades vi få vår offert på reparation av en Bell 204 B antagen.

Det faktum att vi inte bara har en fullständig underhållsorganisation med alla tänkbara översynsresurser, utan också jigggar för skrovreparationer och erfarenheter av såna jobb, har nog

varit avgörande för affären, men naturligtvis också de erbjudna affärsvillkoren.

Helikoptern med namnet UGPIK, som tillhör Greenlandair Charter GLACE i Söndre Strömfjord på västra Grönland, är nu i arbete i B-hallen i Malmslätt och skall vara leveransklar i höst.

Vi blev valda

I såna här sammanhang är försäkringsbolag intressenter och FFV-U var bland de av försäkringsbolaget inbjudna företagen, som erbjöds undersöka haveriskadorna och ge offert på reparationen. Jan Jonsson 1350 representerades oss.

UGPIK hade fått skador på både kropp och sjärtbom, vilka kräver jiggar för båda dessa reparationsjobb.

Hur kunde man på Grönland 350 mil från Sverige, känna till att vi kan göra såna specialjobb? Jo, vid vårt framträdande på flygmässan i Farnborough i höstas hade vi besök av danskar från Grönland. De kom ihåg oss när UGPIK havererat...

F 7 fick flyga

Eftersom inget civilt svenskt flygfraktföretag disponerar lämpligt plan fick vi hyra flygvapnets Hercules från F7 för transporten, som gick direkt från "dörr till dörr" på sju timmar.

Bland CVM-personalen som deltog i hämtningen var fotograf Niklas Forslind med uppdrag att ta fina miljöbilder med den

"Jonne" Eriksson ävrigerar UGPIK-kroppen in i B-hallen, där den nu sitter i reparationsjiggen.

trasiga helikoptern på Grönlandsisen, med eskimåer och hundslädar osv. Men lastplatsen var en vanlig flygbas utan vare sig is, snö eller eskimåer. Vädret var soligt och vackert, nästan ingen snö, rena våren. Annat var det vid landningen på Malmen, då det var kallt, blåsigt och snöglopp! Det fattades bara att en eskimå hade tagit emot i snödrivorna vid B-hallen...

Förresten läste vi just då i bladet att Grönlandsmästerskapet i skidåkning måste ställas in i brist på snö och för hög temperatur, 9 grader varmt, medan kardinalerna i Vatikanen samtidigt önskade varann God Jul, när det just då snöade i Rom, dagarna före Påsk!

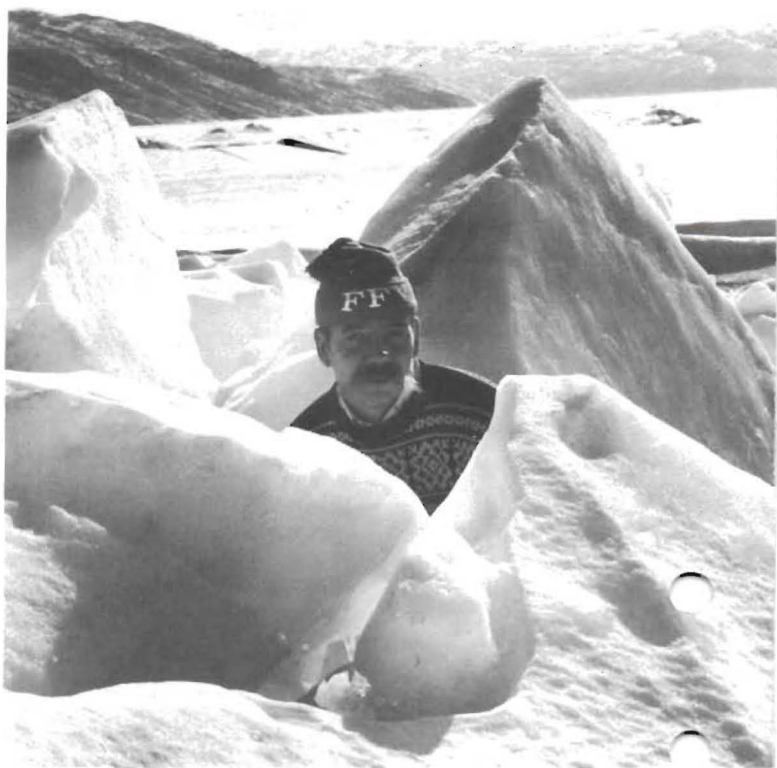
* * *

MARKNADSNYTT

Rycklösa - Texas - Japan...

I vår bransch måste vi ha och ta kontakter för att hålla igång jobben, och skaffa nya. Då och då hör vi talas om att några av oss reser ut i världen på uppdrag. Rubrikens rad av resmål gäller just nu Flygplans Christer och Sture Nilsson, som är på väg jorden runt för att skaffa underlag och utrustning för helikopterjobben, närmast för transmissionerna.

Litton Precision Products INC har en personaltidning "POT SHOTS", som i marsnumret berättar om kontakter med FFV-U: amerikaner hade varit på CVA och imponerats av "The Magic

Janne Cederström, Inköp, var med för att ordna tullhandlingar o s v. Han fick också göra FFV-reklam bland isflaken på Grönland...

Mountain in Arboga" och vår Lennart Julle har besökt Litton nyligen.

Ur reseliggarer ser vi att flygplanförsäljningen är ute en hel del och försöker bredda vår marknad internationellt. Torbjörn Edberg kom nyligen hem från USA, Italien och exotiska platser. Han säger att t ex våra kapslar intresserar många länder men det tar tid att etablera sig på dessa marknader.

London och Paris

Våra framträdanden på flygmässorna i London och Paris betyder mycket för den internationella marknadsföringen, inte minst den skandinaviska, inklusive Sverige.

Arne Ottosson, flygplanförsäljningen säger: — Vi hoppas att deltagandet på Le Bourget kommer att ge en verklig inbrytning för vårt nya kapselprojekt på internationella marknaden.

FFV-U verkstad i Oslo ★

Marknadsföringen av FFV-U produkter och tjänster på den norska marknaden har de senaste åren varit intensiv. Det har bl a resulterat i att satsningen på underhåll av civila helikoptrar slagit väl ut.

Nu satsar vi på ytterligare ett område — underhåll av telemätinstrument.

FFV-U startar den 1 juni en försöksverksamhet i Oslo innebärande att vi öppnar en serviceverkstad i vilken vi ska utföra kalibrering, service och reparation av telemätinstrument.

Det här är första gången vi går utanför Sverige och etablerar en verkstadsresurs.

Beslutet att påbörja försöksverksamheten har föregåtts av omfattande marknadsundersökning och kontakter med bl a norska försvaret och civil industri.

Något företag, som kan erbjuda resurser, erfarenheter och teknisk bredd motsvarande FFV-U, finns inte idag i Norge. Behovet av en sådan resurs syns därför vara stort och redan nu, innan verkstaden öppnat i Oslo, kommer instrument in till Arboga från norska kunder.

Verkstaden skall inrymmas i lokaler tillhöriga Telub A/S — ett dotterbolag till Telub AB. Telub A/S är beläget på ett utmärkt strategiskt läge i industriområdet Ökern i Oslo.

Verksamheten skall till en början drivas med kvalificerad personal från vår instrumentverkstad i Arboga dock kommer vissa administrativa tjänster att samordnas med Telub A/S, med vilka vi redan etablerat ett förtroendefullt samarbete.

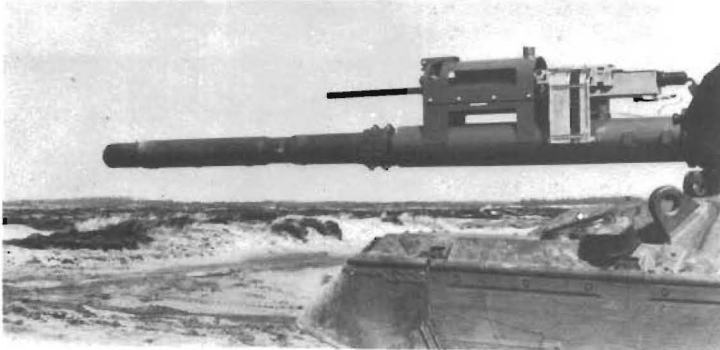

Dansk Leopard

Flygplanavdelningen har konstruerat, och i samarbete med tillverkningsavdelningen tagit fram en prototyp av 20 mm övningsinstallation för stridsvagn Leopard till danska armén.

I stället för att skjuta med den dyra stora kanonen kan man

öva lika bra med det klenare vapnet och spara 1300 kronor per skott.

I slutet av april medverkade Bertil Henriksson 4230 och Carl-Lennart Westerlund 1832 med installation och provskjutningar av prototypen vid kampskolen i Danmark. Sven Nääs (tidvis utlånad från HK/FMX) representerade flygplanförsäljningen och har genom sina goda kontakter betytt mycket för denna affär.

Skjutningarna utfördes med mycket gott resultat. Systemet provas vidare nu på Kampskolen fram till semesteruppehållet.

Nästa steg blir tillverkning av en mindre provserie. Går detta som vi hoppas kan det bli större affärer.

Elektronik gästar Los Angeles

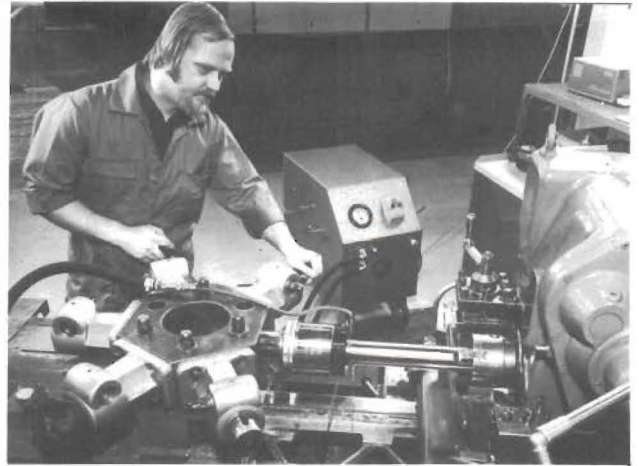
Att elektronik har uppdrag i USA för FMV visste vi genom tidigare U-nytt. Bengt Daxberg har ju tidigare sänt oss rapporter över det samarbetet och han återkommer här med ny USA-rapport:

"Vår man i USA", Allan Kärnfalk, fick i slutet av januari avbrott i sin ensamma tillvaro genom att ett stort antal stats-tjänare från FMV-F och FMV-U/E invaderade det soliga California, eller närmare bestämt dess mest utbredda stad Los Angeles. De invandrande hade att under ett antal veckor genomgå tekniska kurser i radar PS-860 hos tillverkaren Gilfillan.

Av fotot framgår vilka som fick uppleva den californiska vintern i stället för den svenska fimbultiska, som enligt rapporterna väl kunde mäta sig med den som rådde i övriga delar av USA.

Studierna bedrevs i Gilfillans fabrik i San Fernando. Namnet härrör från den tid då nitiska jesuitmissionärer med hjälp av

Forts på baksidan...

Ett exempel på användning av vårt oljereningsaggregat: Leif Håkansson, Tillverkningsavdelningen, rullpolerar en kolstång i en revolversvärv medan skärvätskan renas av aggregatet i bakgrunden.

Oljeaggregat för Norge

Tillverkningsavdelningen har ju försäljningen av kapselprogrammet ordnad via flygplanförsäljningen, men sköter själv en annan produkt av exportintresse, nämligen oljereningsaggregat, som just nu är aktuella i Norge.

Några aggregat är placerade där och vår representant i Oslo har hört sig för om ytterligare leveranser.

Motor exporterar till England

Som en följd av vår annons i en engelsk flygtidskrift har Motoravdelningen nu begynnande exportaffärer på gång: den första av ett antal civila turboaxelmotorer levererades efter reparation till England i slutet av maj. Det berättar Motors försäljningschef Stig Eriksson.

Det finns i flera länder en hel del äldre flygplan typ Britannia med turboprop-motorer Proteus och dessa plan används för fraktflyg. Motorerna, som är snarlika de Proteus som vi överser för svenska marinens torpedbåtar, saknar översynsresurser i England och det är här vi kommer in i bilden. Förhandlingar pågår med flera flygfraktföretag som opererar dessa plan. Den andra motorn är redan här för reparation och genom vårt erbjudande kanske affären utökas och ger jobb under några år framåt.

Brittisk auktorisation

Detta är första gången som vi fått en exportorder, där arbetet utförs under överinseende av Brittiska luftfartsverket (CAA). Deras bestämmelser är normgivande i ett antal länder i Europa, Afrika och Asien...

Här får vi sluta tala om exportaffärerna, den kommersiella sekretessen måste iakttagas.

Hos PS-860 tillverkaren Gilfillan i Californien togs denna bild på svenska gäster med lärare.

Våra pojkar heter: 1 Per Nauclér, 2 Håkan Sandbro, 3 Bengt Daxberg (förf), 4 Roland Olsson, 5 Leif Blixt, 6 Sture Andersson, 7 vår platsrepresentant Allan Kärnfalk och 8 läraren Don Mills

ELEKTRONIK .... forts.

hårdföra spanska soldater kristnade lokala indianstammar.

Bostadsorten var till allas belåtenhet förlagd till en annan av Los Angeles förorter, nämligen Santa Monica. Belägen vid Stilla Havets kust är det en stad med möjligheter till varje-handa tidsfördriv. Namnet har den fått av kustens heliga quinn, Monica, vilken sägs sökte mildra den något hårdföra omvändelsen av indianerna.

Om den lokala befolkningen, av vilka många tycktes härstamma från Skandinavien, fick vänja sig vid svenska dialekter så kunde flertalet av oss konstatera att den swänsk-linska vi lärt oss i grund- och enhetsskolor till mycket ringa del liknade den variant av engelska som talas i Wild Far West. Men nationalrätterna hamburgare och sandvikare låter ju dock ungefär lika världen över.

När detta läses finns endast kvar en liten koloni, nämligen Allan Kärnfalk, Leif Blixt och Per Nauclér med familj. Allan svarar för kvalitetsövervakning och Leif och Per har att samla underlag för kommande underhåll.

Avståndet till hemlandet känns stort och möjligheter till att få färskt nyheter om vad sig i Sverige händer och sker är begränsade. Jag är övertygad om att brev och annat skrivet från FFV-U mottages med tacksamhet och uppskattning, genom avd 5235 för vidare befordran.

- Jag har hösnuva på sommaren och snöslunga på vintern, jag tjänar mest på det sistnämnda. (Blandaren)

Nya mått

Före 1 jan 1978 måste vi på FFV kunna det här

TRYCK

- MKSA-enhet: kp/cm²
- SI-enhet: pascal (Pa), Newton per kvadratmeter (N/m²)
- Tilläggsenhet: bar (bar)

Omräkning: 1 Pa = 1 N/m² = 10,1972 · 10⁻⁶ kp/cm²
 1 MPa = 1 MN/m² = 10,1972 kp/cm²
 1 bar = 100 kPa = 1,01972 kp/cm²
 1 kp/cm² = 98,0665 kPa (kN/m²) = 0,980665 bar

MKSA	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	kp/cm ²
SI	0	0,1	0,2	0,3	0,4	0,5	0,6	0,7	0,8	0,9	1	MPa/MN/m ²
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	bar

För mera detaljerad information, se FFV STANDARD F1300-000320A

HÄR ÄR DEN ANDRA PÅMINNELSEN om SI: Ide Ernst Österberg 5002, teckning Lennart Askerlöf 5742.

T-plansnolla

trodde i förra numret att en del arbetskamrater//chefer avsiktligt undviker att heja, ibland. Signaturen lider kanske själv av den vanligaste formen av förföljelsemani och tror att alla alltid är så uppmärksamma på omgivningen.

Kan det inte vara så att stressade kamrater inte lägger märke till dig- alltid. ?

Fundersam, Malmslätt.

Efterlängtat klipp

Sedan Ingvar Persson den 23 maj förklarar instrumentsektionens nya entrébyggnad "Äthuset" invigt, klippte sektionens chefen Göran Ström av det blågula bandet. assisterad av Ingrid Möller och Mona Malm.

Sen bjöds på kaffe med tårta, delvis bekostat av mässen, till alla "gylokämpar och sköldmör".

"Ingvar Mildstyre" föredrog en invigningsdrapa som slutade:

... Mätte detta steg i timrandet betyda -

inte ätning enbart - utan mer av arbetet bestyra

Vid kaffekonferensen gavs information om ordningsregler för "Äthuset", hur den fortsatta ombyggnaden av den gamla entrén till utökad optikverkstad skall göras. jämte andra förändringar av arbetsrutiner i instrumentsektionen.

För två år sedan byggdes det gamla lunchrummet i källarplanet om till optikverkstad, varför personalen fick äta lunch i C-hallens lunchrum. en föga populär åtgärd, men den accepterades för de nya jobbets skull.

Äthuset har omklädningsrum med hygienutrymmen, pentry, lunchrum/lektionssal, tvättstuga för skyddskläder m m. "Gylorikets" egen vikingaskald "Skruvplocke" (Reinhold "Waggis" Pettersson) hade skrivit invigningsreportage i CVM-nytt, som kom ut samtidigt.

Fackorganisationernas tack för väl genomfört praktiskt medbestämmande i detta hus framfördes av FCTF:s Ingemar Vilnersson.

Nye chefen för FFV koncernplanering, Karl-Axel Karlsson och Sven Arrelöf (också HK/K) råkade besöka sektionen just vid detta tillfälle och kunde konstatera vad ändamålsenliga lokaler betyder för arbetstillfredsställelsen ...

Överläkaren: Det är jag som bestämmer var stetoskopet ska stå - och var diagnosen ska ställas.

(Blandaren 76)

6-siffrigt till Malmslätt

I december ändrar Televerket vissa femsiffriga telefonnummer i Linköpingsområdet till sex siffror.

När 78 års telefonkatalog kommer ut i december börjar de nya numren att gälla. För vår del blir numret till CVM ändrat från 996 00 till 29 96 00. Men det gör inget om abonnenterna glömmer sig en tid. Båda numren fungerar under cirka tre månader efter ändringen.

Varför U-nytt berättar detta redan nu?, Jo, det kan vara bra att veta i god tid för dem som planerar trycksaker osv.